LIBER

Amandus Gus Traiectensis

mpp

NOVVS PROTEVS
IESVS SALVATOR MVNDI.

Anagrammaticè
centies inuersus, ac centum distichis
ADORNATVS:
ET
In Strenam Iuuentuti Studiosæ Monasterij Tynecensis, Ordinis
S. BENEDICTI,
AB
A. R. D. STANISLAO SCZYGIELSKI,
PRAEPOSITO TVCHOVIENSI
OBLATVS.

Calendis Ianuarijs, Anno reparatæ salutis
M. DC. LXIV.

CRACOVIÆ,
Apud ALBERTVM SIEKIELOWIC,
S. R. M. Typographum.

IESVS DE VIRGINE NATVS.

ANAGRAMMA.

Sanè vigens virtus Dei.

Q*Vis, precor, iste puer prodit de Virgine natus?*
Sit licet in cunis, est ratione vigens.
Sanè CHRISTE vigens *puer es Sapientia Patris,*
Atque Dei virtus *diceris esse simul.*

Chariſſimis In CHRISTO Fratribus,

CELEBERRIMI TYNECENSIS MONAST. ORDINIS S. P. NOSTRI

BENEDICTI PROFESSIS:

F. P. STANISLAVS SCZYGIELSKI, Præpoſitus Tuchouienſis.

Feliciſſimum Noui Anni, precatur auſpicium.

IAnuarij Calendas anni auſpices largiendis Strenis ſacrauit Antiquitas, FF. Chariſſimi, atq; ea conſuetudo iam inde à Tatio Sabinorum Rege in poſteritatem transmiſſa eſt, quem Verbenas felicis arboris ex luco Streniæ, noui anni auſpices primum accepiſſe, auctor eſt Symmachus, argumento indubitato, Viris Strenuis ſtrenas conuenire, atq; ob Virtutem deberi. Veſtros itaque in Sacris Studijs peruigiles labores, & ſtrenuos in literis, Religioſo dignis, conatus dùm audio, incredibili animi efferor læti-

tiâ, gaudeoque plurimum, recaluiſſe literarum amorem apud Vos, quibus tœdium priùs generabant: quæ profectò Veſtra tantâ animi contentione aſſumpta Studia, diſſimulare nequeo, cum eorum gloria me delectet abundè; idque vnicè cupiam, vt maiorem Sapientiæ ſitim & auiditatem Doctrinæ, ipſe diſcendi ardor in Vobis promoueat, & vſus dulcedinem inſinuet. Felicius quippè omen iam capio ex literis, quibus Vos addictos inaudio; futurum certè ſperans, quin cum ijs & Pietas aſſociata veniat, & Virtutes cæteræ ſecundo curſu ferantur.

Ac quoniam religioſum Votiuumque exiſtimo bonas artes ſtimulo præmiorum feliciùs incitare, Strenas Ianuarias, inuitamenta ſudoris, Veſtro præmiando labori ſtrenuo, offerre decreui: nempè SALVATOREM MVNDI IESVM *infantem, à Noſtro* QVINTINO *Monacho anagrammaticâ Pöëſi doctiſſimè exornatum typis publicari effeci, Veſtriſque hunc fæcundi ingenij partum manibus conſecraui, vt tam pij & docti Muſæ Benedictinæ luſus, ad maiores in literis profectus, mentes Veſtras exſtimulent, & laudabilem doctrinæ ambitionem ingerant; quatenus acquirendæ opulentiſſimæ eruditioni intenti amplius, quicquid & in Pöëtis Orthodoxis argutum vel amænum, apud Oratores graue, in Annalibus fidele, inter Gram-*

ma-

maticos eruditum, in Philoſophia ſubtile, neceſſarium & diuinum in Theologia ſtudiosè deprehenderitis, totum id pectore calenti hauriatis, futuri iuſti hæredes veterum literarum. Iſtud itaque agite, & quâ cœpiſtis alacritate contendite, rati non vulgare Vos obſequium Ordini & Tynecio præſtituros, cum in eâ Studia neruoſius incubueritis, quæ inſcitiæ portenta de medio tollunt, quæ otium excludunt, quæ ſanctas, quæ admirabiles, quæ doctas & beatiſſimas efficiunt Religiones. Habet enim Tynecenſe archiſterium Regni noſtri princeps & primarium Ordinis Benedictini domicilium, permultas commoditates, quæ animos Veſtros ad ſtudia rerum diuinarum, & veritatis in otio literario contemplationem, poſſint permouere. Si ſitum, ſi adiacentia circumſpiciatis? quæ loci clementia, quæ rerum copia, quæ neceſſitatum prouiſio, quæ librorum abundantia, quæ celebritas antiquiſſimi & quondam ditiſſimi Monaſterij, qui vicinorum de Tynecio ſenſus, quæ expectatio: Ordo ipſe BENEDICTINVS Sanctitate & Doctrinâ ſemper illuſtris, TYNECENSIS item MONASTERII neceſſitas, ipſaque affluentia temporis, id à Vobis exigere meritiſſimo iure videntur. Adſunt Vobis permulta præſidia ad benè beatéque viuendum, ſunt ad ornamentum, ad omnem commoditatem permulta; quibus ſi libera-

lium artium Studia, Tynecij quondam (ſi hiſtoria inſpiciatur) culta, ſi florentiſſimum Philoſophiæ ac Theologiæ gymnaſium, ſi officinam artium honeſtiſſimarum addideritis; neſcio quid Veſtro Tynecio auctius? quid nobilius? quid admirabilius? quid religioſius? poſſit aut beatius excogitari? Sin autem ſtudium regulare & contemplationis artes contemnentur? Verendum profecto eſt, ne de tanti Cœnobij copijs, magnaq; æſtimatione plurimùm detrahatur. quod vt in opportuno commodoq; ſitu, in copia, in opulentia, in omni bonorum genere multum habere præſidij videtur, maxima tamen pars in Doctrina & Sanctitate illi omnimodè neceſſaria eſt conſtituta. quibus demptis, non video quid admodùm amplum, quid religioſum ei poſſit ex primò ſplendore ac gloria remanere. Quod vt optimè perſuaſum Vobis habeatis FF. Chariſſimi abſq; Sanctitate & Doctrina nec Ordinem Benedictinum promoueri poſſe nec conſeruari; ac illud certiſſimum eſſe debet, perfectam Tynecenſis Monaſterij atq; adeo Ordinis Vniuerſi felicitatem ſine Studij literarij à Regula præſcripti præſidio, retineri non poſſe, quod rerum cœleſtium contemplatione verique perſpicientia contineatur.

IESVS SALVATOR MVNDI.

ANAGRAMMA PRIMVM.

Io, ſum Deus naturalis.

F*Ilius ipſe Dei* Deus *eſt æternáque lætus*
Dum tenet in cœlis gaudia, cantat io.

2. VERITATI ÆTERNÆ.

Ieſus Saluator mundi.

Is ſolùm nuda veritas.

O*Mnis homo mendax*, ſolùm *Deus eſſe probatur*
Verus ; *ab æterno talis & ipſe fuit.*

3. IMMVTABILI.

Ieſus Saluator mundi.

Sum in Deo ſita laurus.

E*St Deus*, in*que* Deo laurus *velut vna, virorem*
Cernitur elyſij ſemper habere ſoli.

4. SALVTIS NOSTRÆ AMATORI.

Ieſus Saluator mundi.

En diuus ſalutis amor.

E*Cce* ſalutis amor diuus *Deus ipſe videtur* ;
Eſt etenim ſaluans non niſi purus amor.

5. AD SALVTEM NOSTRAM ASPIRANTI.

Iesus Saluator mundi.

Vnus ſalutis Dei amor.

VNus amor, *quo plena* Dei *ſunt viſcera* Chriſti,
Dicitur hic meritò nónne ſalutis amor?

6. A SANCTIS PATRIBVS DESIDERATO.

Ieſus Saluator mundi.

Tu ſalua; eris Dominus.

CLamor erat Patrū, Salua *nos* Chriſte *Redēptor*,
Noſter eris Dominus, *noſter* eriſ*que Deus*.

7. AB EISDEM SÆPIVS EXPETITO.

Ieſus Saluator mundi.

Viſe ſolùm tu radians.

VIſe ſolùm *terramq́; tuo fulgore ſerena*,
Certa animi veniat te radiante ſalus.

8. A PROPHETIS NVNTIATO.

Ieſus Saluator mundi.

Viſa erit ſalus mundo.

VIſa ſalus aderit, *dicebant ſæpè Prophetæ*,
CHRISTVS erit mundo, *credite*, viſa ſalus.

9. E COELO IN TERRAM DELAPSO.

Ieſus Saluator mundi.

Vnius Dei ſaltus, amor.

SI *quos Numen agit* ſaltus, *cernuntur* amoris;
A cœlo in terram ſaltat amore Deus.

10. AMO-

10. AMOREM ÆTERNVM IN TEMPORE MANIFESTANTI.

Iesus Saluator mundi.

Diu latens visus amor.

Sit licet æternus, post plurima tempora, Diuus
Matre fuit natus Virgine visus amor.

11. VIRGINE MATRE GENITO.

Iesus Saluator mundi.

Vnus ideò laus Matris.

Prodijt hic vnus *conclusâ* Matris *ab aluo?*
Laus ideò Matris *dicitur iste puer.*

12. IN STABVLO NATO.

Iesus Saluator mundi.

Olim Deus natus aruis.

Paruulus hic medijs est olim natus *in* aruis,
In stabulo cunas vidit vt ipse suas.

13. PASTORIBVS ANNVNTIATO.

Iesus Saluator mundi.

Suauis in melos datur.

Dulce melos CHRISTO *fuit enascente peractum?*
Dulce melos CHRISTVS *sed magis ipse fuit.*

14. CIRCVMCISO.

Iesus Saluator mundi.

Sanè suauis do litrum.

Ecce puer IESVS *sua confert dona salutis,*
Paruulus effuso sanguine datque litrum.

15. LEGEM PERFICIENTI.

Iesus Saluator mundi.

Is laudaturus Moisen.

N*On voluit* Mosis CHRISTVS *perfringere legem;*
Illa sed hoc melior facta docente fuit.

16. STELLÆ INDICIO MAGIS OSTENSO.

Iesus Saluator mundi.

Luminosus eat radius.

C*Larus* eat radius, *stella sua lumina pandat*
Indicio, & stabuli ducat in antra Magos.

17. A MAGIS ADORATO.

Iesus Saluator mundi.

Suâ nimis laude ortus.

P*Auper & abiectus quamuis videatur hic* ortus;
Laude suâ, *vt Deus est, non tamen ille caret.*

18. IN HVMILITATE EXALTATO.

Iesus Saluator mundi.

Laus Deo, mansi virtus.

Q*Vod non antè fuit, sumpsit de Virgine natus:*
Sed quod erat, virtus mansit, *vt antè* Dei.

19. IN TEMPLO PRÆSENTATO.

Iesus Saluator mundi.

Simeoni saluus datur.

F*Ertur vt in templum*, Simeoni *offertur* IESVS,
Cuius in amplexu funera cantat olor.

20. RE-

20. Regi Pacifico.

Iesus Saluator mundi.

Noua Iris sum delatus.

P*Acis habet signum radians in nubibus* Iris;
Sic pariter Christvs *fœdera pacis habet.*

21. Sincero Et Corde Recto.

Iesus Saluator mundi.

Israëlita mundo vsus.

V*Ir pius ac simplex est* mundo *taliter* vsus,
Ac si mundum habitans desuper astra foret.

22. Adæ Secvndo.

Iesus Saluator mundi.

Lenis Adam virtuosus.

L Enis *hic est* Adam *magnâ virtute secundus,*
Et quod primus homo debuit, ille luit.

23. Alteri Noemo.

Iesus Saluator mundi.

Is alius datur Noëmus.

E*Cce* alius Noë,*fabricatâ corporis arcâ,*
Qui cunctos homines eripit amne stygis.

24. Novo Samveli.

Iesus Saluator mundi.

Samuël diuis ornatus.

H*Ic nouus est* Samuël *diuino munere Vates,*
Vnctio Principibus quo tribuente datur.

25. SAVLI COMPARATO.
Iesus Saluator mundi.
Sitne Saül diuus amor?

S Itne Saül diuinus amor? *nam more Saülis*
Aurea dum pugnat sic amor *arma gerit.*

26. PRÆ FILIIS HOMINVM SPECIOSO.
Iesus Saluator mundi.
Ardes vita luminosus.

S *Plendida non tantùm facies & forma refulget;*
Tota sed æthereo lumine vita *micat.*

27. TOTI VIRGINEO.
Iesus Saluator mundi.
Sis veluti rosa munda.

E *St* rosa *flos meritò florum regina vocanda;*
Diuorum meliùs tu pie CHRISTE rosa.

28. SVAVISSIMO.
Iesus Saluator mundi.
Is nardum suauis olet.

S Vauis olet nardum *fragrans virtute* suauis:
O quàm dulcis odor, quamq́; suauis *amor!*

29. MELLIFLVO.
Iesus Saluator mundi.
Tu mel ordinas suauis.

M Elleus & suauis *sic* mellea, suauia IESVS
Ordinat, *est verbis mellifluúsque suis.*

30. AMABILI.

Iesus Saluator mundi.

Vir vti Sol es amandus.

O*Mnibus est radians meritò* Sol *nunquid* amādus?
Sol *veluti* CHRISTVS *dignus amore venit.*

31. IN AMORE FORTI.

Iesus Saluator mundi.

Validus es intus amor.

I Ntus *agis diuinus* amor, validúsque *sacrato*
In cunctis feruens pectus ab igne geris.

32. IN AMORE PERSEVERANTI.

Iesus Saluator mundi.

Sit valens diuus amor.

D Iuus amor *nostras vrat, precor, igne medullas,*
Exhibito nobis robore sitq; valens.

33. IN AMORE SVBLIMI.

Iesus Saluator mundi.

Is altus vnus Dei amor.

A Ltus amor CHRISTI, *nihil est excelsius illo:*
Vt talis fuerit, non tamen ima fugit.

34. IN AMORE FERVENTI.

Iesus Saluator mundi.

Vt Delius viros amans.

D Elius *ecce nouus, feruens, simulatq; coruscans,*
Et sincerus amans *diligit ipse* viros.

35. In Amore Fvlgenti.

Iesus Saluator mundi.

Vt sidus, laus in amore.

LAus in amore *micans*, vt sidus *luce coruscat*;
Non aliter diuo laus in amore *valet*.

36. In Amore Prvdenti.

Iesus Saluator mundi.

It validus sensu amor.

H*Ic* amor it validus sensu; *deliria nescit*;
Actibus in cunctis sed sapienter agit.

37. In Amore Nvtricio.

Iesus Saluator mundi.

Vnus amoris Deus alit.

O*Mnes* vnus alit, Deus *hic apparet* amoris,
Quo bonus & pariter viuit alente malus.

38. In Amore Discreto.

Iesus Saluator mundi.

Tu es sal diuinus amor.

SAl diuinus amor *meritò tu cerneris esse*:
Condimenta etenim mentibus vsque paras.

39. In Amore Benigno.

Iesus Saluator mundi.

Indulsi at vsus amore.

VSus amore, *reis* indulsit *crimina cunctis*;
Hi modò si pereant, id noua culpa facit.

40. Pio

40. PIO ET CLEMENTI DOMINO.

Iesus Saluator mundi.

Vis Dominus ſalutare.

T*V pius es* Dominus, *noſtram* vis *vſque* ſalutem;
Quod vis, hocq́ volet, ſit niſi ſtultus, homo.

41. PATRI MISERICORDIARVM.

Ieſus Saluator mundi.

Iuſsi donum ſalutare.

I*Pſe ſalutis amans fieri vult* dona ſalutis,
Auxilium miſeris non iubet atque dare.

42. TOTIVS CONSOLATIONIS DEO.

Ieſus Saluator mundi.

Diuus tu lenis amaros.

O Diuus, *Diuisq́ Deus qui præmia confert,*
Quàm pius vnguentis lenit amara *ſuis!*

43. CÆLESTIS GRATIÆ LARGITORI.

Ieſus Saluator mundi.

Ros diuus lenis amatu.

R Os *velut eſt* CHRISTVS, *totus ſed* lenis amatu:
Fœlix qui ſimili rore *madeſcit ager.*

44. ANIMAS IRRIGANTI.

Ieſus Saluator mundi.

Amandi vti ros leuis.

R Os leuis *eſt* CHRISTVS, *facilis dum gratia noſtras*
Mentes æthereo Diua fauore rigat.

45. Me-

45. MEDICO SPIRITVALI.

Iesus Saluator mundi.

Tu diuus liuorem sanas.

L*Iuidus accepto nostrum* tu *vulnere* sanas
Liuorem: *Medicus c:rneris esse nouus.*

46. NOSTRO SAMARITANO.

Iesus Saluator mundi.

Tu melior sanas diuus.

TV melior sanas *animarum publica cura,*
Quàm facit Hippocrates, Pæoniusq́ senex.

47. DIABOLICÆ FRAVDIS DETECTORI.

Iesus Saluator mundi.

Vir leniùs doma astus.

E*Ia agē,*CHRISTE doma*peragens* vir leniter astus;
Quilibet abscedat te retegente dolus.

48. BONA INSPIRANTI.

Iesus Saluator mundi.

Sator viuis das lumen.

I*Pse* sator *mundi* das *cœlica* lumina viuis:
Mortuus haud lucis cernitur esse capax.

49. MONITORI VALIDISSIMO.

Iesus Saluator mundi.

Vir sat validus mones.

VIr satis *es* validus, *monitis nos iugiter vrgens,*
Quos cupis æterni iussa tenere Patris.

50. Sua-

Iesus Saluator mundi.

Vti Suasor des lumina.

E*St Deus à nobis noscendus* luminis *auctor,*
Sinceri sapiens consiliiq́; dator.

51. CONSTANTI ET ANIMOSO.

Iesus Saluator mundi.

Is laudetur animosus.

IS *referat laudes*, animosus *vt esse probatur;*
Fregit enim stygij robora cuncta Ducis.

52. ZELOSO.

Iesus Saluator mundi.

Adsum vir notus Elias.

E*St velut* Elias *magno feruore repletus;*
Mitior est eius feruor amore tamen.

53. SVÆ GLORIÆ VINDICI.

Iesus Saluator mundi.

Vnus iste amor laudis.

LAudis amor *Deus est, huic gloria redditur omnis;*
Si qua non fuerit reddita, vana perit.

54. A SE LAVDABILI.

Iesus Saluator mundi.

Is sua laus erit mundo.

I*Ndiget haud titulis, ferat vt præconia laudis;*
Is sua *sed* mundo laus erit *apta satis.*

55. Soli Ivstitiæ.

Iesus Saluator mundi.

Sol ritè visu amandus:

H*Ic est iustitiæ* Sol visu Christvs amandus;
Præ cunctis etenim dignus amore venit.

56. Fvlgentissimo.

Iesus Saluator mundi.

Do visus tersa lumina.

S*Ol velut, ex animo scelerum caligine pulsâ,*
Virtutum radijs lumina tersa *fero.*

57. Animas Illvstranti.

Iesus Saluator mundi.

Sanè viro altum sidus.

N*Oscitur esse* viro sidus *virtutibus* altum,
Illustrans animum, dum facit alta *Deus.*

58. In Nvptiis Aqvam In Vinvm Convertenti.

Iesus Saluator mundi.

O Salutaris des vinum.

C Hriste Salutaris des vinum, *supplico, dixit*;
Mater, & est purum sic aqua facta merum.

59. Svaviter Omnia Disponenti.

Iesus Saluator mundi.

Multa suauis ordines.

S Vauis *vt es* Iesv *facias sic* multa suauis:
Omnia namq; operans suauia *Numen agit.*

 60. Vi-

Iesus Saluator mundi.

Solus è vita mirandus.

VT plures fuerint, fecit quos vita stupendos;
Longè plus CHRISTI vita *stuporis habet.*

61. IN MONTE THABOR TRANSFIGVRATO.

Iesus Saluator mundi.

Sat suo lumine radius.

NOn aliundè nitet, propria virtute refulget,
Clarus vt in Thabor culmine CHRISTVS *adest.*

62. PASTORI BONO.

Iesus Saluator mundi.

Vir ouis dans salutem.

HIc bonus est Pastor, gregis est cui cura salutis,
Quiq; suo vitam sanguine donat oui.

63. NOVÆ LEGIS SACRIFICIO.

Iesus Saluator mundi.

O diues altaris munus!

O Diues! *magnumq; nimis, quod* munus *habetur*
Altaris, CHRISTVS *victima sacra Patri.*

64. PANI EVCHARISTICO.

Iesus Saluator mundi.

Vanos alit mirus Deus.

MIrus alit Deus *ipse homines quandoq; rebelles,*
Et vanos *proprio corpore* CHRISTVS alit.

65. In Altari Conspicuo.

Iesus Saluator mundi.

Tale sidus nouum aris.

TAle nouum *sacris* Christus *resplendet in* aris
Sidus, *& irradians solis adinstar adest.*

66. Agno Paschali.

Iesus Saluator mundi.

Vnus Deus litas amori.

E*Cce* litas *Diuo* Deus *ipsemet* vnus amori,
Sacrificans Deus *es, résque sacrata simul.*

67. Adiutori Nostro.

Iesus Saluator mundi.

Diûs mortales iuuans.

O*Mnibus ille* iuuans *dextram mortalibus offert;*
Illius renuat quis nisi stultus, opem?

68. Reis Perfugio.

Iesus Saluator mundi.

Munus reis dat oliuas.

N*Onnè reis gratū* munus dat Christus oliuas,
Dum nos sanguineo lenit, & imbre rigat?

69. Vadi Pro Nobis Constituto.

Iesus Saluator mundi.

Vas vtilis mundo eris.

V*T* vadis *officium fecit Saluator* IESVS,
Est visus meritis vtilis *esse suis.*

70. Me-

70. MEDIATORI NOSTRO.

Iesus Saluator mundi.

En saluis sum adiutor.

ADiutor saluis *est fuso sanguine promptus,*
Atque Deo per eum conciliatur homo.

71. PECCATORIBVS PROPITIO.

Iesus Saluator mundi.

Diuinus malos seruat.

I*Lle* malos seruat diuinus *in omnibus actis:*
Effectu Deitas non meliore patet.

72. PECCATORES EMVNDANTI.

Iesus Saluator mundi.

Suos mundauit Israël.

I*Pse* suos Israël mundauit *crimine seruos,*
Innocuus pœnas pertulit atque rei.

73. PRO PECCATIS HOLOCAVSTO.

Iesus Saluator mundi.

Is donum sui salutare.

A*Mplius haud* donum *est, quàm se donare rogāti;*
Plurima dona dedit, se Deus atque dedit.

74. A MALIS NOS LIBERANTI.

Iesus Saluator mundi.

Nos malis diuus eruat.

Q*Væsumus ille* malis diuus nos eruat *omnes,*
Iustitiæ primam restituatque stolam.

75. MVNDI REDEMPTORI.

Iesus Saluator mundi.

Reis vita, Mundo salus.

VIta reis, Mundóque salus *Saluator* IESVS
Cernitur, vt miseros eripit amne stygis.

76. SALVTIS LARGITORI.

Iesus Saluator mundi.

Isti donum vera salus.

VEra salus IESV *magno est pro munere* donum:
Nil homini maius namq́; salute *datur.*

77. SALVATORI POTENTISSIMO.

Iesus Saluator mundi.

Res saluauit dominus.

ROmanam *Fabius cunctando restituit* rem:
CHRISTVS res *hominum restituit* dominus.

78. SALVATORI MITISSIMO.

Iesus Saluator mundi.

Me saluat ros diuinus.

MItis *vt est* IESVS, saluat me roris *ad instar*,
Depluit atque animo plurima dona meo.

79. SANGVINVM SPONSO.

Iesus Saluator mundi.

Is doluit verus amans.

VErus amans doluit *passus tormenta Redemptor:*
Quis sine tanta queat namq́; dolore pati?

80. AD PASSIONEM LÆTO ANIMO PROPERANTI.

Iesus Saluator mundi.

Animosa ludes virtus.

A*Rdua dum patitur*, virtus *infirma laborat*,
Ludit, *& exultans est* animosa *malis*.

81. SANGVINEO SVDORE MADIDO.

Iesus Saluator mundi.

Salus in morte sudaui.

O *Quantum innocuus* sudauit mortis *in horâ*!
Sudor erat fletus, sudor erâtque cruor.

82. SVO SVDORE NOS LIBERANTI.

Iesus Saluator mundi.

Ita sudans solui reum.

Q*Vando* ita sudauit *mixtâ cum sanguine lymphâ*,
Illius absoluit *sanguis & vnda* reum.

83. DEO PATIENTI.

Iesus Saluator mundi.

Diu vim toleras sanus.

I*N cruce suspensus* toleras vim *corpore læsus*;
Ast animo sanus *cerneris esse Deus*.

84. CRVCI AFFIXO.

Iesus Saluator mundi.

Diuus moriens saluat.

N*On frustrà est* moriens *tribuit sed morte salutem*,
Magnáque pro nobis præmia diuus *habet*.

85. In Crvce Mortvo.

Iesus Saluator mundi.
An Deus alijs mortuus?

MOrtuus *ecce* Deus: *noua res & digna stupore;*
Res tamen haud istâ verior vlla datur.

86. Pro Omnibvs Passo.

Iesus Saluator mundi.
Omni datur eius salus.

OMnibus *vna* salus datur *hic pro sontibus insons;*
Omnibus *vt prosit, sic precor, vna* salus.

87. Sva Nobis Merita Applicanti.

Iesus Saluator mundi.
Merito diuus saluans.

EX merito CHRISTVS saluãs *nos* diuus *habetur:*
Sed nobis meritum *contulit ipse suum.*

88. Ad Inferos Descendenti.

Iesus Saluator mundi.
Diuos lustraui manes.

DIuos lustrauit *penetrando Tartara* manes;
Pluribus eductis inde trophæa tulit.

89. A Mortvis Resvrgenti.

Iesus Saluator mundi.
Sum diuus alter Ionas.

Alter *hic est* Ionas *mortis demersus abysso;*
Restituit vitæ tertia quemque dies.

90. Victori Glorioso.

Iesus Saluator mundi.
Laureatus is Dominus.

Is *victor* Dominus *superatâ morte triumphat,*
Illius & cingit laurea parta comas.

91. Leoni De Tribv Ivda.

Iesus Saluator mundi.
Audis mirus Leo natus.

Ille tribu Iudâ Leo natus mirus *habetur;*
Omnia namq; Erebi monstra valore domat.

92. Ob Passionem Exaltato.

Iesus Saluator mundi.
E duris tua laus omnis.

E Duris tua laus IESV *cognoscitur* omnis:
Passio dura *fuit,* laus *sed amœna fuit.*

93. To-

93. Totivs Mvndi Domino.

Iesus Saluator mundi.
Is, sua laus dominetur.

IS sua laus *toto regnans* dominetur *in orbe*,
Et teneat sceptris debita iura suis.

94. Ad Cælos Ascendenti.

Iesus Saluator mundi.
Euolans sursum adijt.

EVolat *hic* sursum, *nullis tamen vtitur alis*,
Sed virtute suâ se super astra vehit.

95. Ivdici Svpremo.

Iesus Saluator mundi.
Datus aëri luminosus.

C*Vm* CHRISTVS*veniet residens super* aëra *Iudex*
Irradians magno lumine visus erit.

96. Reprobos Condemnanti.

Iesus Saluator mundi.
Tu olim suauis ardens.

CHRISTE *tua* exardens *erat* olim *Iudicis ira*;
Vt modo suauis *amor, tunc erit ira grauis.*

97. CITRA CONDIGNVM PVNIENTI.

Iesus Saluator mundi.

Diuinus es vltor & amas.

S*Is quamuis scelerum vindex*, diuinus & vltor:
Attamen vt plectis crimina, semper amas.

98. ELECTOS CORONANTI.

Iesus Saluator mundi.

Vnus saluos redimiat.

E*Fficit vt* saluos, *sic* saluos *ipse coronet*:
Gratia præcessit, gloria sitq; sequens.

99. SANCTORVM GLORIÆ.

Iesus Saluator mundi.

Sat in se laus diuorum.

DIuorũ *meritò* laus *maxima* CHRISTVS *habetur*;
Sát*que suis meritis præmia laudis habet.*

100. VITÆ ET PRÆMIO ÆTERNO.

Iesus Saluator mundi.

Sis vita, dones laurum.

SIs *mea* vita *Deus*; *nam mors est altera* vita:
Atque tuo pugili laurea dona feras.

SA-

SACRA ITERVM IVBILATIO,

EIDEM INCARNATO VERBO DEI,

IESV CHRISTO

DOMINO NOSTRO HVMANI GENERIS ASSERTORI PIENTISSIMO

INVERSO SIMILITER METRO PANGITVR.

(✠) (✠) (✠)

Iesus Dei Filius.

ANAGRAMMA.

Viuis es fidelis.

E*Vryalus Niſo, Pyladeſq;* Fidelis *Oreſti*
Dum canitur, Vates quid niſi vana refert?
Quóſque ſuo exhibuit Polluci Caſtor amores,
Ingenij fictos quis neget eſſe iocos?
Et tua Penelope quæ præſtita fertur Vlyſſi,
Eſt meritò thalami fabula habenda fides.
Hâc etiam maior ſi qua cantata Poëtis
Vlla fides, fidei non niſi larua fuit.
Nulla fides mundo, nullúſque Fidelis *amicus:*
Fallit enim mundus, fallit amica fides.
Carus Alexandro vixit quandóque Philotas.
Hoſtis Alexandro maior at inde fuit.
Fœdus amicitiæ Pompêi & Cæſaris arctum,
Poſtea Pompeium Cæſar ad arma vocat.
Tullius Auguſto placuit ſermone diſertus,
Ante tamen mortem deſijt illa fides.
Nunquam finis erit, cupiam ſi cuncta referre
Damna, tulit mundo quæ violatus amor.
Cernitur inſtabilis maior conſtantia ponti,
Quàm ſit amicorum non reputanda fides,
Tu ſolus meritò Viuis es CHRISTE Fidelis,
Eſt dextra auxilij ſola tenenda tui.

Tu quæcumque facis, seruas promissa Fidelis;
Fallere mens fraudis nescia namque Dei est.
Dumq́ʒ potes, quod vis, tu cerneris vsque Fidelis,
Quæ promisisti semper habentq́ʒ fidem.
Constantes animo tantum sint, atque Fideles,
Qui post fata volunt te pie CHRISTE *frui.*
A modo fac igitur maneam tibi CHRISTE Fidelis,
Vt tibi sim talis, tu mihi qualis eris.

Iesus Dei vnigenitus.

ANAGRAMMA.

Diuinus est ei genius.

Q*Valis inest* CHRISTO genius, *vis noscere Lector?*
Quod tibi pango metris, hoc Anagramma lege.
Est diuinus ei genius, *Deus atque probatur,*
Qui Patri æqualis cernitur esse Deo.

Deus incarnatus.

ANAGRAMMA.

Tu in carne sudas.

O *Deus, humanâ tectus dum carne videris,*
Pro sudore tibi sanguis, & vnda fluunt
Vnda fluit, varijs quando peregrinus in oris,
Tu *semen fidei nocte, diéque jacis.*

Gethse-

Gethsemani exorans Patrem conclusus in horto,
Proximus & morti, sanguinis imbre mades.
O cruor! ô sudor! sunt talia signa laboris,
In terris positus quem Deus ipse subit.
Et tu vilis homo spernens exempla Tonantis,
Tempore non modico desidiosus eris?
Vah! piget, extremos nequeas si ferre labores,
Sudanti vt faciem sanguinis vnda riget;
Quod potes, illud agas; opus accipe viribus æquum;
Præmia nulla feres, si piger vsque manes.

Iesus de Virgine natus.

ANAGRAMMA.

En visus erit Dei agnus.

I*Lle* Dei *est* Agnus, *mundi qui crimina tollit,*
En *modò, Mortales plaudite,* visus erit.
Agnus visus erit, *paruus dum vagiet infans;*
Dum tormenta feret, visus & Agnus erit.
Ad mortem nam sicut ouis, ducetur IESVS;
Ore necem tacito flagráque dira feret.

Iesus in stabulo natus.

ANAGRAMMA.

En iustus saluabit nos.

T*Artareo Patres gemitis quid carcere clausi?*
Iam satis est votis, sat lacrymisq; datum.

Opta-

Optatiʃne ferat cum germine terra ʃalutem,
Atque pluant iuſtum *nubila, dentq́; Deum?*
Iuſtus *adeſt, Deus ecce ſubit de Virgine natus.*
Plaudite, ſaluabit nos, *redimétque malis.*

Ieſus in ſtabulo natus.

ANAGRAMMA.

Aſtu venit nobis ſalus.

N*Aſcitur in ſtabulo qui cuncta palatia Regum*
Rex Salomone domum maior habere poteſt.
Certa ſalus *hominum magno ſic* prouenit aſtu,
In ſtabulo puerum quis putet eſſe Deum?
Ante velut dæmon aſtu *decepit Adamum,*
Sic nouus hic aſtu *dæmona fallit homo.*

Ieſus in præſepio reclinatus.

ANAGRAMMA.

Io, præſens puer à ſe inclytus.

D*Icite* io IESV, *mortales plaudite cuncti;*
Glo ia in excelſis redditaſitq́; Deo.
Cælica turba ſuo pangit dum Cantica Regi,
In terris etiam Muſica grata ſonet.
Poſt tantos gemitus, poſt tot ſuſpiria, tandem
CHRISTVS *ab intactá Virgine natus adeſt.*
Plaudite Paſtores, vobis nam gaudia defert.
Angelus, ad cunas iam properate Dei.

Plau-

Plaudite Rex Regum præſens puer inclytus à ſe.
Hic Deus eſt; proauis non eget ille ſuis.
Progenies quamuis titulos Dauidica Matri
Conferat, hic maius ſtemma, genúſque trahit.
Attamen in ſtabulo puer *hic, tantuſq; Monarcha*
Natus ſtramineum poſſidet ecce torum.
O ſtupor! ó mirum! poſthàc quis mollia queret?
Eligit vt naſcens aſpera cuncta Deus.

Ieſus in præſepio reclinatus.

ANAGRAMMA.

O Sapientia ſ pueris lucens eris.

I*Nfinita Dei* lucens Sapientia, IESV,
Exemplum pueris tu puer ipſe dabis.
Paruus enim facto clamas, quod poſteà verbo;
Diſcite Mortales, ſum quia mitis ego.
Corde humilis videor, ſemper vultúque benignus,
Quá decet & veneror relligione Patrem.
Subditus & Matri promptè mandata capeſſo;
Tu me quiſquis amas, hoc imitare puer.
Sed dolor! hæc quamuis fuerit Sapientia lucens
Cunctis, vix vni dogma ſalubre placet.

Ieſus à Matre adoratus.

ANAGRAMMA.

Ardeat amor, ſuauis eſt.

ARdeat *intus* amor, *colitur dum Numen* IESV.
Suauis amor *pueri*, ſuauis amorq; *Dei* eſt.

Ieſus pannis inuolutus.

ANAGRAMMA.

Tu nos lenis panis viuus.

APta domus panis *Bethleem iam noſcitur eſſe.*
CHRISTVS *vt hac vagit natus in vrbe puer.*
Ille etenim panis viuus *delapſus Olympo,*
Nos *licet agreſtes* lenit, *alitque ſimul.*

Infans Ieſus circumciſus eſt pro more Iudæorum.

ANAGRAMMA.

Is præ nimio amore ſuccenſus, ſuis fudit cruorem.

SCire cupis, IESVS *cur circumciditur infans?*
Iuſſa ſibi ſtatuit talia Diuus amor.
Non ſicut reliqui ſcelus hic contraxit Adami,
Vt foret illius ſanguine habenda ſalus.
Præ nimio fudit ſuccenſus amore cruorem:
Iſ*que* ſuis fudit, *quidquid* amore dedit.
Sim tuus ô IESV; *mihi proſit ſanguinis vnda,*
Quam modo de tenero corpore fudit amor.
O amor! *ô ſanguis, mea ſpes, pretiumq́; ſalutis!*
Me precor aſſiduè da meminiſſe tui.

Ie-

Iesus à Magis adoratus.

ANAGRAMMA.

Suauis do gratias meas.

FVlgentiori stella quos ducit suo
Splendore Reges, concito ad cunas gradu
Properate CHRISTI: *quódque desertis pij*
Monimentum amoris, thure permixto aureum
Offerte munus. Diues hic vobis puer
Maiora reddet. Gratias *inquit* meas
Ego do suauis. Gratiæ *quodnam Dei*
Infantis huius esse par munus queat?
Desertis aurum? Caritas aurum præit.
Cum thure myrrham symbolum affectus datis?
Spes iuncta fidei præualet donum Dei.
Et dum suauis *totus & vultu suas*
IESVS *sereno* gratias *confert puer,*
Cæleste donum si quod augmentum capit,
Id omne tribuit. Regibus junctum, precor,
Me cerne IESV: *pedibus aduoluor tuis,*
Et vile quamuis, pignus affectus gero;
Cor ecce tribuo; quidquid & potest tibi
Mortalis animus ferre, iam totum exero.
Nihil reseruo, gratiæ *vt donum puer*
Mihi suauis *seruulo feras tuo.*

Puer Iesus.

ANAGRAMMA.

Piè seruus.

SVbditus hic veluti seruus *Matrique, Patrique,*
Iussa piè *exequitur filius ecce Dei.*
Hoc puer exemplo facias mandata Parentum:
Ni seruus *fueris, filius esse nequis.*

Ie-

Iesus Redemptor.

ANAGRAMMA.

Emeritus prodes.

EMeritus prodes, *pateris dum* Christe *Redẽptor.*
Pro nobis meritum vult Pater esse tuum.
Cur homo desperes regnum cæleste mereri,
Dum proprijs satagens viribus ipse nequis?
Eia age, sume animos; dirâ nam morte Redemptor
Quæ tibi promeruit, cœlica regna dabit.
Gloria non deerit, modò sit tibi gratia CHRISTI.
Iugiter hanc igitur supplice mente roga.

Iesus Saluator.

ANAGRAMMA.

Sol suauis erat.

D*Vm sine nube micat* sol, *cernitur esse* suauis,
Suauior *at proprio lumine* Christus erat.
Suauis erat IESVS *toti, dum viueret, Orbi:*
Suauis erat *puer hic*, suauis *adultus* erat.
Suauis erat *vultu, veluti sermone* suauis,
Suauis erat *Matri*, suauis eratque *Patri.*
Discipuli suauem *nec non habuêre Magistrum,*
Vidit & hunc suauem *criminis ipse reus.*
Magdala testis erit, quæ IESV sole suaui
Oscula dans pedibus, suauiter *vsa fuit.*
Sis pariter nobis, IESV, sol *quæso* suauis,
Nostráque sit radijs mens recreata tuis.

Iesus Saluator.

ANAGRAMMA.

O sit vera salus!

O Sit vera salus *nobis Saluator* IESVS!
Non pereat pretium quod crucis ara dedit.

AD
IESVM CRVCIFIXVM.
Rythmus Iambicus.

AMor Deus dulcissime,
Redemptor & pijssime,
IESV *Patris per omnia*
Pari colendus gloriá.
IESV *salus fidelium,*
Et vnicum solatium,
De Matris aluo Virginis
Qui prodijsti, criminis
A labe nos vt tergeres,
Mundósque culpâ redderes;
Tui clientis anxia
Vide precor suspiria.
Ad te gemo cum fletibus,
Et maximis doloribus:
Vix ore verbum promitur,
Mœrore cor dum finditur.
Heu! quis Tonantis filium,
Candens amoris lilium,
Cernat pati sic tormina,
Nec sentiat grauamina?
Vrges amor, torques Deus:
Amor tuus, dolor meus;
Tuum mihi suspendium,
Doloris est incendium.
Ah! totus vror igneus,
Accrescit vt dolor meus:

Vim temperat sed lacryma
In copia quæ maxima
Nostris ocellis effluit,
Ardensq; pectus abluit:
Amor dolori subuenit,
Viamq; luctus inuenit.
Primùm canat lugubria
Quæ voce tristi nœnia?
Quocumque verto lumina,
Cruoris exstant flumina.
Tuum caput pulcherrimum,
Et Angelis gratissimum.
Serto reuinctum spineo,
Madet cruoris alueo.
Manus creatrix omnium
(Est veritas, non somnium)
Hic perforata cernitur.
Clauóque fixa panditur.
Pedes, quibus calcabiles
Fluctus maris mirabiles
Se præbuerunt, noxij.
Iam perforant & impij.
Est lanceæ per militem,
Est efferum satellitem
Latus mucrone saucium,
Ad ima cordis peruium.
Hoc vulnus vt considerat,
Te cor meum desiderat.
Me luctus ingens afficit,
Cùm te dolor sic conficit.
Intra latus me condito,
Guttas cruoris fundito:
Se

Se feruidam mens sentiat,
Vt in bonis consentiat.
Cordique cor sic vnias,
Vt ampliores gratias
Tuis ferat fauoribus,
Pijs flagrans amoribus.
Amore IESV *langueam,*
Amore CHRISTI *palleam;*
Tecum mori plus eligo,
Te CHRISTE *quando diligo.*
Te diligam, sed maximè,
Feruens amor sit intimè:
IESVS *amorem prodidit,*
Quando cruci se tradidit.
Non maior cadet caritas,
Æterna nobis veritis
Monstrat Dei quàm filius
Mortalibus verè pius.
Amor Dei mirabilis,
Et voce non effabilis:
Amor Dei quàm fortis es,
Amor Dei quàm suauis es.
Amor domas fortis Deum,
Amor suauis cor meum
Ad te trahis suauiter,
Impellis atque fortiter.
Sed quæso, me potentiùs
Velim trahas & fortiùs:
Tecum mori desidero,
Proinde cuncta desero.
Mundi vale dementia,
Mundi vale potentia:

Carnalibus fallacijs
Vale Venus cum gaudijs.
Te CHRISTE *totus ambio,*
Tormenta ferre gestio:
Pro te mori iam serueo,
Magis crucem non horreo.
Si non sinas pro te mori,
Saltem sinas tecum mori:
Vnum mihi votum mori,
Sed cum meo IESV *mori.*
O mors mihi dulcissima,
Et cum Deo gratissima,
Quàm te lubens desidero,
Per te nimis fœlix ero.
Fœlix ero perenniter,
Fruens Dei suauiter
Dono superni luminis,
Summíque vultu Numinis.
Hæc vota IESV *suscipe,*
Meósque luctus percipe:
Viuo mihi da gratiam,
Et mortuo da gloriam.

B. F.
W. S.